

Yıl: 1 ♦ Sayı: 3 ♦ Ağustos 2004

TÜRMOB haber

İÇİNDEKİLER

- 2 Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) Standard kurma çerçevesi
- 3 IAASB, denetimler daha titiz planlanmalı
Uluslararası kamu sektörü muhasebe standartlarına doğru
- 4 Avustralya'da muhasebe mesleği
Uzaktan eğitim ve bağımsız çalışma
- 5 CPA'larda sürekli mesleki eğitim
CPA prgramı
IFAC Uluslararası Eğitim Standartları'nın yedincisini yayınladı
- 6 Kara para aklamaya ilişkin AB Direktifi güncelleniyor
IFAC Denetçi Rotasyonuna ilişkin etik kuralını gözden geçirdi
- 7 KDV, genişleyen AB'nin ihtiyaçlarına adapte edilmeli
Hesapların Yorumu - Mevcut Duran Varlıkların Satışı, Yenileme ve Benzer Borçlarda Değişiklik
- 8 Enflasyon düzeltmesine erteleme
Asgari işçilik bildirimine meslek mensubu denetimi

TÜRMOB Uluslararası Denetim Standartlarını yayınladı

Ülkemizde yıllardır denetim standartlarının yayınlanmamış olması büyük bir eksiklik olarak varlığını koruyordu. 3568 Sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu'na göre meslek ruhsatı sahibi olan meslek mensuplarının denetim faaliyetleri ile başka kanunlarla verilen denetim işlerini disiplinli bir şekilde yürütebilmeleri için uluslararası denetim standartlarını saptamak ve yayınlamak üzere Türkiye Denetim Standartları Kurulu (TÜDESK), TÜRMOB Yönetim Kurulu'nun 22 Şubat 2003 tarihli kararıyla kuruldu.

TÜRMOB'un üyesi bulunduğu Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'na (IFAC) bağlı olarak çalışan Uluslararası Denetim ve

Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından hazırlanarak 2002 yılı sonu itibariyle yayınlanmış olan denetim standartları TÜDESK tarafından tercüme edildi ve TÜRMOB tarafından yayımlandı. TÜRMOB yayınlarının 238'incisini oluşturan Uluslararası Denetim Standartları isimli çalışma da;

- Denetim ve güvence sağlanması konularının içeriği,
- Uluslararası Denetim Standartları terimler sözlüğü,
- Sorumluluklar,
- Planlama,
- İç kontrol,
- Denetim kanıtları,
- Diğer denetçilerin çalışmalarından faydalanma,
- Bağımsız denetim raporu,

bölümleri yer alıyor.

TÜDESK'in çalışmalarının ilk aşamasını oluşturan Uluslararası Denetim Standartlarının bu çevirisini önümüzdeki günlerde ulusal denetim standartları takip edecektir.

Uluslararası Denetim Standartları'nın bilinmesi ve ulusal standartlarında saptanarak ülkemizde de yaygın bir şekilde uygulanması hedefleniyor.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB)

Uluslararası standartlar, 1973 yılında, dünya çapında tanınmış dokuz muhasebe meslek kuruluşunun yaptığı anlaşmayla oluşturulmaya başlandı. Söz konusu anlaşma ile Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC) kuruldu. Kırk ülkenin temsilcilerinden oluşan IASC, uluslararası standartları belirliyordu. Uluslararası Sermaye Piyasaları Kurulu (IOSCO), Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) ve Avrupa Komisyonu IASC'nin gözlemci üyeleridir.

Mayıs 2000'de IASC tüzüğünde değişiklik yapılarak, mütevelli heyeti atandı. IASC'nin adı Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) olarak değiştirildi.

Yenilenen tüzükte IASB'nin hedefleri; dünya sermaye piyasalarına dahil olanların ekonomik karar alabilmelerine yardım edecek, yüksek kalitede finansal bilgi sağlanmasını mümkün kılan, tek set küresel muhasebe standartları geliştirerek, uygulamasını sağlamak olarak belirlendi.

Mevcut yönetmelik

Uluslararası muhasebe yönetimi, IASB çerçevesinde, IFRS ve yorumlarına göre yürütülmektedir. IASC, finansal raporlama sürecinin altını çizen kavramların anlatıldığı yönetmeliği 1989 yılında yayınladı. Bu yönetmelik, hem uluslararası hem de ulusal standart yapımcılar tarafından, tutarlı ve mantıklı muhasebe standartları kurmada bir rehber olarak kullanılmakta. Çerçeve ayrıca, hazırlayıcılar ve denetçilere standartları yorumlamada ve standartların kapsamadığı konularla başa çıkabilmede yardımcı olmaktadır.

İşleyiş

IFRS'ler, dünya genelinden çeşitli grupların dahil olduğu uluslararası bir süreç sonunda şekillenir. Yönetim kurulu, gündeme alınması gereken projeler hakkında SAC'a danışır ve olası teknik gündemi kamuya açık toplantılarda tartışmaya açar.

Bir proje yönetim kurulunun gündemi-

ne alındıktan sonra, kurul bu proje hakkında bir istişare komitesi kurulmasını kararlaştırabilir. Daha sonra kurul, proje hakkında tartışma kağıtları yayınlar. Bu kağıtlar ile kamuoyunun konu hakkında görüş bildirmesi sağlanır. Kamuoyu görüşleri analiz edildikten sonra, kurul bir taslak yayınlar. Bu taslak standart hakkında da kamuoyu görüşleri alınır (fakat bu tüzükte belirtilen bir zorunluluk değildir). Kurul taslak standart hakkında pilot uygulama yapabilir. Taslak standart, on dört kişilik kurul üyelerinin sekizinin onayı ile standart halini alarak yayınlanır.

IFRIC standartlar hakkında açıklamalar ve yorumlar yayınlamak üzere ulusal muhasebe kuralları ve ulusal kuruluşlar ile görüşür. Tıpkı standart yayınlamada olduğu gibi önce taslak metin tartışmaya açılır. Daha sonra IFRIC tarafından taslağın son hali onaylanarak, yayınlanmak üzere kurulun onayına sunulur.

Standard kurma çerçevesi

On dokuz kişilik mütevelli heyeti; Standartlar Danışma Konseyi (SAC), Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Uluslararası Finansal Raporlama Yorumları Komitesi'nin (IFRIC) üyelerini atar. Mütevelli heyeti ayrıca, IASB'nin işlerliğini gözetmekten, gelirlerin artırılmasından ve IASB'nin bütçesinin onaylanmasından ve tüzük değişikliklerinden sorumludur.

Ocak 2001'de Mütevelli Heyeti, muhasebe standartları belirlemede tek sorumlu olan yönetim kurulunu atadı. Yönetim kurulu, çeşitli coğrafyalardan gelen akademisyen, denetçi, finansal tablo kullanıcıları ve hazırlayıcılar gibi değişik tecrübelere sahip, on iki tam zaman-

lı iki de yarı-zamanlı üyeden meydana geliyor. Ayrıca, standart kurma sürecinde, ulusal standart koyucu kuruluşların katkılarına başvurulur. Yönetim kurulu üyelerinden yedisi, bu kuruluşlar ile buldukları ülkelerde irtibat kurmadan sorumludur.

İkinci teknik komite, Uluslararası Finansal Raporlama Yorumları Komitesi'dir (IFRIC). IFRIC'in görevi IFRS yorumlarını hazırlamaktır. Yorumlar genellikle, yetersiz uygulamalardan kaynaklanan raporlama sorunlarıyla ya da bazı özel durumlara yeterince uymayan standartlarla ilgilidir. IFRIC üyeleri genel olarak, IFRS bilgileri ve standartların uygulanması ile ilgili tecrübelerinden dolayı se-

çilmiş uygulamacılardır. Standart kurma sürecine tavsiyeler ve destek resmi olarak Standartlar Danışma Konseyi (SAC) tarafından sağlanır. IASB personeli, yönetim kurulu ve IFRIC'e teknik destek sağlar. Başlı, IASB yönetim kurulu başkanı tarafından çekilen personel, muhasebe konularında ciddi altyapı sahibi; teknik müdür, araştırma müdürü ve bir dizi proje müdürlerinden oluşur.

Aylık toplantılar yapan IASB ayrıca yılda dört kere de SAC ve ulusal standart koyucularla toplanır. Belligin yönetimsel sorunların tartışıldığı toplantılar hariç, toplantılar, kamuya açık yapılır.

IAASB, denetimler daha titiz planlanmalı

Uluslararası Muhasebe Federasyonu'nun (IFAC) Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB), temmuz ayı başında, denetçilerin denetim planlarında daha titiz olmalarına ilişkin revize bir Uluslararası Denetim Standardı (ISA) yayınladı.

ISA 300, Finansal Tablolarının Denetiminin Planlanması, geçen yıl çıkarılan yeni denetim risk standartlarına göre revize edildi. Standart, denetim sözleşmesinin etkili bir biçimde gerçekleştirilmesi için denetim planlamasını gerektiriyor. Standart, planlamanın anlaşma boyunca sürekli ve tekrarlanan bir süreç olduğu ve beklenmeyen olaylar veya şartların denetçiyi, planlanmış denetim prosedürlerini yeniden değerlendirmeye yöneltebileceği üzerinde duruyor.

15 Aralık 2004 tarihinde yürürlüğe girecek olan Standart, denetçinin, denetim için denetimin kapsamını, zamanlamasını ve yönünü belirleyen

genel bir strateji oluşturmasını gerektiriyor.

IAASB Başkanı John Kellas, denetim planlamasının, denetimin tarzını ve yönünü belirlemede ve doğru kaynakların doğru zamanda daha yüksek risk taşıyan alanlara aktarılmasında önemli bir rol oynadığını belirtti. Genel denetim stratejisinin kurulması, daha detaylı denetim planı geliştirilmesi rehberlik ederek daha detaylı risk değerlendirme ve denetim prosedürlerinin hedeflenmesini sağladığını söyledi. Denetim planlaması hakkında revize edilen standart, denetçinin denetimin bu önemli yönünü gerçekleştirilmesi için gerekli şartları ve rehberliği sağlayarak, denetçinin performansının artırılmasına yardımcı oluyor dedi.

IAASB'nin rolü, denetim ve güvence standartlarını ve dünya genelinde uygulama birliği ve kalite geliştirerek, denetim mesleğine kamu güveni sağlamak.

2005'e hazırlanmak

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB), 2005'te uygulanacak Finansal Raporlama Standartlarına ilişkin bildirisini yayınladı. 2005 yılından itibaren Avrupa Birliği ve diğer bölgelerde bu standartlar uygulanacak. Böylece standartlarda uygulama birlikteliği sağlanacak.

Kurul bu hedef için Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRSs) Cilt 2004 isimli bir kitap yayınladı.

Kitapta; 5 adet finansal raporlama standardının yanında geçmiş yılda yayınlanan 17 adet gözden geçirilmiş uluslararası muhasebe standardı da bulunuyor.

Cilt 2004'te bulunan yeni uluslararası raporlama standartları şöyle:

IFRS 1- finansal raporlama standartlarının ilk kez kabul edilmesi, IFRS 2- hisse senedine dayalı ödemeler, IFRS 3- şirket birleşmeleri, IFRS 4- güvence anlaşmaları, IFRS 5- satılmak için tutulan cari olmayan varlıklar

Kitapta, bütün Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında (IAS ve Yorumları da dahil) 31 Mart 2004 tarihine kadar yapılan tüm revizyonları ve değişiklikleri bir araya getiriliyor.

Uluslararası kamu sektörü muhasebe standartlarına doğru

Uluslararası Muhasebe Federasyonu (IFAC) Kamu Sektörü Komitesi (PSC), haziran ayı başında yeni bir Araştırma Raporu yayınladı. Rapor, bütçe oluşumu ve raporlaması uygulamaları, bütçe modelleri ve hükümet yönetimi düzenlemelerinden ayrı olarak ele alınıyor. PSC, bütçe raporlaması hakkında Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standardı'nın (IPSAS) geliştirilmesi üzerinde çalışıyor.

"Bütçe Raporlaması" başlıklı Araştırma Raporu, ABD'de Old Dominion Üniversitesi'nde İşletme ve Kamu Yönetimi Fakültesi muhasebecilik bölümü fahri profesörü Dr. Jesse Hughes'ın, PSC'nin Bütçe Raporlaması Kurulu'ndan elde ettiği bilgilerle hazırlandı. Rapor, komite top-

lantısında ele alınıp bildiri yayınlanana dek sadece yazarının görüşlerini yansıttacak.

Kamu Sektörü Komitesi Başkanı Philippe Adhemar, "Bütçe belgeleri, birçok bakımdan pek çok kullanıcı için, hükümetler tarafından çıkarılan en önemli finansal tablolardır. Bütçe, ayrıca, finansal yönetime ve kontrole de hizmet eden önemli bir araçtır. Hükümet ve parlamento gibi çalışmaların finansal boyutu ile ilgilenen taraflar için sağlanan sürecin merkezindeki unsurdur." dedi

Adhemar, IPSAS'ın son zamanlarda ele aldığı konunun yasama ve diğer otoriteler tarafından onaylandığı zaman büt-

çe/tahmin bilgisi sunumunu gerektirmediğini ve de bu süre içinde bütçeye karşı süre sonuçlarının raporlanması için tarihsel genel amaçlı finansal tabloların gerekmeceği noktasına işaret etti.

Rapor bulgularını Temmuz 2004'te yapılan PSC toplantısında ele alındı. Adhemar, "rapor, bu kritik konunun çözümünde PCS'ye çok önemli katkılar sağlarken, ileride geliştirilecek projeler için de ele alınması gereken kilit faktörleri belirliyor." dedi.

Araştırma Raporu, IFAC'ın internet sitesinden ücretsiz olarak edinilebilir. Bu konu hakkında PSC tarafından yapılan çalışmalar www.ifac.org/psc sitesinde yayınlanmaktadır.

Avustralya'da muhasebe mesleği

İlk temelleri 1886 yılında 45 kurucu üye ile atılan CPA Avustralya'nın 97.000 üyesi bulunuyor. Avustralya, Hong Kong, Malezya, Singapur, Çin, Birleşik Krallık ve sayısız diğer ülkelerde ki üyeleriyle en büyük meslek kuruluşlarından.

CPA Avustralya üyeleri; serbest faaliyet, kamu, ortaklıklar, KOBİ'ler, kar amacı gütmeyen kuruluşlar,

akademi ve eğitim gibi alanlarda çalışırlar. Bu alanlarda, sigorta işlemleri, işletme danışma hizmetleri, finansal raporlama, finansal yönetim, finansal planlama, genel yönetim, bilgi teknolojisi, yönetim muhasebesi, vergileme hizmetleri gibi işleri yaparlar.

Avustralya'da meslek mensubu olabilmek için öncelikli olarak CAP

Avustralya tarafından onaylanan okullardan mezun olmak gerekmektedir. Bu okullardan mezun olanlar daha sonra CPA programına dahil olurlar. CPA programı sonunda mesleki yüksek lisans yapma şansına sahiptir. 3 yıllık zorunlu staj yapan meslek mensupları her yıl sürekli mesleki gelişim programlarına katılmak zorundadırlar.

Uzaktan eğitim ve bağımsız çalışma

CPA Programı, uzaktan eğitim biçiminde sunulmaktadır. Bu tür bir eğitimde yer alan adaylar, daha çok geleneksel eğitim metodlarıyla kıyaslandığında, kendi eğitimlerini planlamaları ve değerlendirmeleri için daha büyük bir sorumluluğu kabul etmek zorundadırlar. CPA Programı adaylarından, bağımsız uzaktan eğitim gören kişiler olarak kurslara doğrudan ve kesin olarak katılmalarını istemektedir.

Başarıyla tamamlanan bir CPA Programı ve CPA olmak için gerekli tüm şartların yerine getirilmesi kariyer fırsatlarını da arttırır. CPA, işverenlerin mali birimler için personel aldıkları zaman tercih ettikleri bir unvandır. Yaklaşık 20.000 üye; genel müdür, finansman kontrolörü, finansman genel müdürü veya CEO pozisyonlarında çalışmaktadırlar.

CPA unvanı, uluslararası düzeyde tanınmaktadır ve önde gelen birçok uluslararası mesleki organla yapılan karşılıklı tanıma anlaşmaları, CPA'yı başarılı bir uluslararası kariyer unvanına sahip kılar.

2004'te, CPA Programının, üç zorunlu ve üç seçmeli kısımdan oluşan yeni biçimi devreye sokulmuştur.

CPA programında tamamlanması gereken zorunlu bölümler: Raporlama ve Mesleki Uygulama (RPP) - İşletme Yönetimi ve Mali Sorumluluk (CGA) - İşletme Stratejisi ve Liderlik (BSI) ile Sigorta Hizmetleri ve Muhasebe - Finansal Muhasebe - Finansal Raporlama ve Açıklama - İflas ve Yeniden Yapılanma - Bilgi Yönetimi - Kişisel Finansal Raporlama ve Emeklilik - Stratejik Yönetim Muhasebesi - Vergileme - Hazine konuları arasından seçilecek üç seçmeli bölüm vardır.

RPP, CPA programının asıl bölümünü oluşturur ve CGA'ya kayıt olmak için önce RPP'yi başarıyla tamamlamak gerekmektedir. Üye olmayanlara CPA programına kayıt izni verilmez. Bir CPA programını bitirmek için en fazla süre 5 yıldır (10 sömestr). Tüm gün çalışan adayların bir sömestr başına bir bölüm ile kayıtlarını sınırlamaları önerilmektedir. Adaylar sömestr başına üç bölüme kadar kayıt olabilir. Vergileme veya denetim lisansı olmadan kabul edilen adaylar, iki seçmeli bölüm yerine vergileme veya güvence hizmetleri ve denetim bölümüne kayıt olmak zorundadır. Lisans derecesi ve onaylanmış mastır derecesi ile ilgili olarak adaylara iki muafiyet sunulmakta. Tüm adaylar, sömestr boyunca

güncelleştirilmiş olan bilgileri almak için internet üzerinden bazı bölümler için kurs materyallerine erişmek zorundalar. Eğer üyeler CPA Avustralya halka açık işletmeler programına kayıt olmak isterse, vergileme bölümü bir önkoşul olarak tamamlanmak zorunda.

Üç yıllık işletme fakültelerinden pazarlama, ticaret hukuku, istatistik, ekonomi gibi muhasebeyle ilgili dersler olarak mezun olanlar, CPA programına başvurup aynı zamanda bir Meslek mensubunun yanında 3 yıllık staj yaparak, CPA olma yoluna girebilirler.

Ayrıca üniversite eğitimi almayı, iki yıllık teknik liselere devam ederek (TA-FE) de CPA programına katılmak mümkündür.

CPA programını bitirmek CPA'lar için düzenlenmiş olan dört CPA MBA'dan birine kayıt olmayı mümkün kılar. Uluslararası olarak tanınan, CPA MBA ek avantajlar ve daha fazla kariyer seçeneği sunmaktadır. CPA programını başarıyla tamamlamak için CPA MBA tüm kredilere katkıda bulunma avantajına sahiptir. Seçilen CPA MBA programını bağlı olarak, çeşitli kredi muafiyetleri tanınmaktadır. Hiçbir giriş sınavı ve GMAT gerekmemekte ve ayrıca uzun kabul süreci yoktur.

CPA'larda sürekli mesleki eğitim

Sürekli mesleki gelişme, yüksek düzeyde mesleki bilgi ve teknik beceriler geliştirmeyi ve bunları korumayı sağlayan eğitim, çalışma ve bilgilerin korunmasını ve geliştirilmesini amaçlamaktadır. CPA'ların mesleki becerilerini ve bilgilerini koruyup geliştirmeleri için kendilerine, çalışanlarına ve topluma karşı sorumlulukları vardır. CPA Avustralya, üyelerin hepsinin belli

bir mesleki gelişimi tamamlamış olmalarını şart koşmaktadır. CPA Avustralya üyelerine mesleki ve kişisel gelişim için sayısız fırsatlar sunmaktadır. Bunlar: Mesleki gelişim kursları, seminerleri ve konferansları, CPA programı, CPA MBA, CPA stajyerlik danışma programı, serbest faaliyet programı, CPA kütüphanesi olanakları, komitelere katılım, CPA tartışma grupları, iletişim ve sosyal olanaklar.

CPA programı

CPA programı, finans, muhasebe ve iş dünyasındaki liderlik kariyerleri için üst düzey hizmet sağlayan mesleki eğitim programıdır. CPA'ların teknik ve mesleki açıdan yüksek düzeyde eğitilmesi sağlanır. CPA programı, işletme stratejisi, karar alma, şirket yönetiminin çağdaş ve birbirine bağlı şartlar ile meslek mensupluğu eğitimini gerçekleştirir.

1986'da yürürlüğe giren CPA programında, başlangıcından beri mezunların; finans, muhasebe ve iş dünyasında yaşanan değişimlere uyum sağlayabilmeleri amacıyla pek çok değişikliğe gidilmiştir. Başlangıcından beri, yaklaşık 45.000 üye CPA programını başarıyla tamamlamıştır.

IFAC Uluslararası Eğitim Standartları'nın yedincisini yayınladı

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC), yeni bir Uluslararası Eğitim Standardını (EIS) yayınladı. Yeni standart, her bir meslek mensubunun, çalışmaları ve mesleki sorumluluklarıyla ilgili ve buna uygun olarak yetkilerini geliştirmeleri ve korumalarını zorunlu tutuyor. IFAC'ın Eğitim Komitesi tarafından geliştirilen bu yeni standart, IES 7, Sürekli Mesleki Gelişim (SMG): Yaşam Boyu Öğrenme ve Mesleki Yeterliliğin Sürekli Geliştirilmesi Programı, Sürekli Mesleki Gelişim'i, mesleki ilkelerin kilidi olarak gösteriyor.

Standart, meslekteki tüm üyeler için zorunlu Sürekli Mesleki Gelişimi öngörüyor. Ayrıca, standart, IFAC üye kuruluşlarına, SMG olanaklarına erişimi kolaylaştırmaları ve yaşam boyu öğrenme için yükümlülükleri karşılamada meslek mensuplarına destek olmaları amacıyla çağrıda bulundu.

IFAC Eğitim Komitesi Başkanı Warren Allen, "Tüm sektörlerde şartlar çok

hızlı bir şekilde değişiyor ve profesyonel sorumluluk, üyeler kendilerinden beklenen bilgi ve becerilere sahip olduklarının teminatını vermeyi gerektirir." Meslek tarafından sunulan hizmetlere ve uzmanlığa güvenen kişilerin ihtiyaçlarını karşılamak, yaşam boyu öğrenme ve kariyerleri boyunca yeterliliklerini korumak için tüm meslek mensuplarının bir taahhütte bulunmasını önemli olduğunu sözlerine ekledi.

Standart; meslek mensuplarının yeterliliklerini geliştirmeyi uzmanlaşma alanlarına bırakıyor.

Standartın yürürlüğe girme tarihi olan 1 Ocak 2006'dan itibaren IFAC üyesi tüm kuruluşların standarda uymaları öngörülüyor. Bazı IFAC üye kuruluşları ve ulusal düzenleyiciler kendi yasal düzenlemelerinde, üyelerinin sürekli mesleki eğitim gelişimini şimdiden bünyelerine alırken, bu gibi politikalara tüm IFAC üye kuruluşlarının katılımı bekleniyor.

ACCA'nın yeni Başkanı Brace

Yüzüncü yılını kutlayan ACCA'nın (İngiltere Fermanlı Ruhsatlı Muhasebeciler Birliği) başkanlığına seçilen John Brace, görevi 20 Mayıs'ta Hong Kong'lu Sam Wong'dan devraldı.

Ayrıca Christopher Forster, Başkan yardımcılığına ve Dennis Yeates mali konulardan sorumlu yönetim kurulu üyeliğine seçildi. Seçimlerde 15 konsey üyeliği belirlendi.

John Brace, 100 yılda 100.000 üye ile çifte dönüm noktasına ulaşan, en büyük ve en hızlı gelişen uluslararası bir meslek kuruluşunun başkanlığına seçilmekten dolayı duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Ele alınması gereken acil konuların başında, Sürekli Mesleki Gelişme (CDP) planının oluşturulması ve Ocak ayına kadar sorunsuz uygulamaya başlanması olduğunu belirten Brace, bu konudaki planlarının, yakın zamanda yayınlanan IFAC standardıyla (IES-7) tamamen uyum içinde olduğunu söyledi. Tüm dünyadaki üyelerin bu plana tatminkar derecede destek verdiğini de belirterek, "başarıya ulaşmış olan kalite güvence programıyla uyum halinde olan bu plan ile kamunun, ruhsatlı muhasebe firmalarını güven içinde kullanabilmeleri garanti altına alınmıştır" dedi.

Üyelerinin yarısından fazlası İngiltere dışından olan ACCA, üyelerine verdiği hizmetlerin ve kalitenin güvenilirliğinin devamını sağlayarak, dünya çapında rakip tanımadan büyümeye devam etmeyi hedefliyor. Örneğin, Merkez ve Doğu Avrupa'da öncü bir rol oynayan kuruluş, AB'ye kabul edilen 10 ülkeden 9.000 üye ve öğrenci ile buradaki iş dünyası ve ekonomi üstünde etkili olmada büyük bir fırsata sahip.

Karapara aklamaya ilişkin AB Direktifi güncelleniyor

Avrupa Komisyonun, AB'nin kara para aklamaya ve terörün finansmanına karşı korunmasını daha da güçlendirmeyi amaçlıyor. Bunun için yeni bir teklif ile AB'nin mevcut kara parayı aklamaya ilişkin Direktifi güncellenerek geliştirecek. Kara para aklama; geniş kapsamlı çeşitli suçların gelirlerinin gizlenmesi veya değiştirilmesi olarak tanımlanacak. Böylece dünya anti-kara para aklama kuruluşu, Finansal Eylem Çalışma Grubu'nun (FATF) en son tavsiyeleri'nin tüm üye devletlerde uygulanması sağlanacak. Teklif, Avrupa Parlamentosu'na ve AB'nin Bakanlar Konseyi'ne gönderilecek.

İç Pazar Komisyonu üyesi Fritz Bolkestein "Komisyonumuzun birinci önceliği, kara para aklamaya ve terörizmin finansmanına karşı yapılan savaştır. İlk Direktif'in 1991'de yayınlandığı günden beri, Topluluk, suç gelirlerinin aklanmasıyla mücadele eden uluslararası çabaların en önünde yer almaktadır. Önemli miktarda kara para akışı, AB üzerinde tehdit oluşturuyor. Bunun nedeni, finansal sektörün istikrarının ve itibarının zedelenmesi ve terörizm toplumun en önemli kuruluşlarını sarması. Finansal Eylem Çalışma Grubu'nun Kırk Tavsiyesi'nin Haziran 2003 revizyonu, dünya anti-kara para aklama standardını güçlendirmiş ve terörizmin finansmanını tanımını genişletmiştir. AB Direktifi bu standarda uyumlu ve genişlemiş AB'de bunun koordineli olarak uygulanmasını sağlamalıdır." dedi

1991'de AB Direktifi finansal sektör aracılığıyla uyuşturucu hasılatlarının aklanmasıyla mücadeleye odaklandı. 2001'de, Direktif, daha geniş kapsamlı suç hasılatlarını ve avukatları, noterleri, muhasebecileri, emlak komisyoncularını, sanat komisyoncularını, kuyumcuları, müzayede memurlarını ve kumarhaneleri içeren bir dizi finans dışı faaliyeti ve mesleği kapsamına aldı.

Yeni tasarı ile kara para aklama tanımının

da; üye devletler arasında polis ve yargısal işbirliği çerçevesinde tanımlandığı gibi sadece suçların hasılatlarının gizlenmesi veya değiştirilmesi değil, fakat aynı zamanda ister kanun dışı ister kanuni olarak sağlanmış parayla terörizmin finansmanı da yer alacak.

Düzenleme ile kara para aklama yaptırımlarının kapsamı genişleyecek. 15.000 euro veya üstü nakit ödemelere konu olan mal ve hizmet ticareti yapan herkes kapsam altına alınacak. Teklif,

daha detaylı bir "müşterini tanı" şartını belirliyor ve FAFT tavsiyeleri gibi riske dayalı bir yaklaşım devreye sokuluyor.

2001'de tadil edilen Direktif, netlik sağlamak için yeni bir özerk metin tarafından feshedilecek veya yer değiştirecek.

Temmuz'dan Aralık 2004'e kadar görev yapacak olan Konseyin Hollandalı Başkanı, bu teklife öncelik tanınacağını ve teknik müzakerelerin yakında başlayacağını belirtti.

IFAC Denetçi Rotasyonuna ilişkin etik kuralını gözden geçirdi

IFAC Yönetim Kurulu, denetime tabi şirketlerin denetim ortaklarının rotasyonu ile ilgili olarak Kasım 2001'de görüşe açtığı taslağı sonuçlandırdı. Başdenetçiler, sözleşme sonunda iki yıllık bir süre için tekara görev yapamayacak.

IFAC Etik Komitesi, denetim müşterileri için baş ortak denetçi rotasyonu ile ilgili yönetmeliğe açıklık getirmek amacıyla Meslek Mensupları İçin Etik Kurallar'da bir revizyon yaptı.

Etik Komitesi, Kasım 2001'de Etik Kurallarının 8. Bölümünde (Güvence Sözleşmeleri İçin Bağımsızlık Şartları) yaptığı ilk güncellemede; Kural, baş denetim ortaklarının, bir önceden belirlenmiş periyottan (7 yıldan fazla olmamak üzere) sonra rotasyona uğraması gerektiğini ve bu tür rotasyondan sonra bir sonraki periyoda kadar baş sözleşme ortağının rolünün kabul

edilmemesi gerektiğini belirlemişti. Ancak, Etik Komitesi, bu açıklamadan, baş ortağın sözleşmenin diğer ortağının rolünü üstlenebileceği, yorumunun çıkabileceği riski üzerinde duruyor.

Etik Komitesi başkanı Marilyn Pendergast, böyle bir uygulamanın, sözleşmeler için gerekli olan yeni bir bakış yarattığını, böylece aynı baş ortağı uzun bir periyot için bir şirketin denetiminde kullanılması sonucu ortaya çıkan tanışıklık tehlikesine açıklama getirildiğini söyledi.

Sonuç olarak, Etik Komitesi, tescil edilmiş bir tüzel kişinin denetimi için baş sözleşme ortağının rolündeki önceden tanımlanmış bir periyodu tamamlamış olan bir bireyin, sonraki iki yıllık dönemi tamamlamadan, güvence anlaşmasına katılmaması gerektiğini belirten bir revizyonu onayladı.

KDV, genişleyen AB'nin ihtiyaçlarına adapte edilmeli

Avrupalı vergi uzmanları, KDV konularını tartıştılar. AB genişlemesinin etkileri, uyum eksikliği ve KDV hilesi, konuyu iş dünyası için giderek daha karmaşık ve maliyetli bir hale getiriyor.

Avrupa Muhasebeciler Federasyonu'nun (FEE) düzenlediği toplantıda, aşırı derecede karışık olan mevcut KDV sisteminin dolandırıcılığı kolaylaştırdığı belirtildi. Bu durumun da AB üye devletlerinin gelirlerini azalttığı ve iş dünyasına ek mali yükler getirdiği sonucuna varıldı.

Avrupa Komisyonu, dolandırıcılığın maliyetinin, yıllık net KDV gelirlerinin yak-

laşık yüzde 10'u olduğunu söyledi. Yıllık KDV gelir kaybı, Fransa'nın topladığı KDV'ye karşılık geliyor.

Avrupa'nın ileri gelen vergileme uzmanlarının bir araya geldiği FEE toplantısında, Avrupa'da modern KDV sisteminin tanıtımından bu yana geçen 50 yılı aşkın bir sürede, etkili bir gelişme yaşanmadığı kaygısı dile getirildi. Son zamanlarda gerçekleşen AB genişlemesi KDV konularını daha da karmaşık hale getirdi. FEE Dolaylı Vergi Çalışma Grubu Başkanı Stephen Sale, KDV sisteminin güncelleştirilme ihtiyacı olduğunu ve KDV üzerinde politika üretmelerin bir zihin değişikliğine ihtiyaç duyduklarını

vurguladı. Toplantıda ayrıca, daha etkili KDV denetimlerinin, sorunun çözümüne hizmet edeceği belirtildi.

Ernst & Young Vergi Danışmanları Direktörü Yves Dernaerts, elektronik ticaret kontrol sistemleri ve bilgisayara dayalı denetim prosedürlerinin yaygın olarak kullanımı ile daha büyük bir verimlilik sağlanabileceğini söyledi.

Stephen Dale, mevcut durumun gelişmesi ve KDV'nin iş dünyası ve hükümet ihtiyaçlarına uyarlanması için muhasebe mesleğinin vergi makamlarıyla ve Avrupa Komisyonu ile çalışma konusundaki istekliliğini belirtti.

Toplantıda, KDV'nin uyumlaştırılması yönünde gelişmeler olduğunun sinyali de verdi.

İskoçya Ruhsatlı Muhasebeciler Enstitüsü'nden (ICAS) Prof. Alex McDougall, "AB genelinde verginin nasıl uygulanacağı konusunda, Avrupa Adalet Mahkemesi'nin (ECJ), giderek artan bir rol oynadığını bunun da öncelikler dikkate alınmadan, durum bazında, KDV politikasının çok yavaş gelişmesine sebep olduğunu söyledi. Diğer yandan, bu gelişmelerin istikrarsızlık yaratabileceğini ve iç piyasaları engelleyeceğini belirtti. Bu durumun, yeterli tedbirler gerektirmesine rağmen, daha hızlı bir uyum düzenlemesine ilke olarak izin veren AB 6. KDV Direktifi, madde 29'da yapılan değişikliği kullanarak gerçekleştirilebileceğini söyledi.

Avrupa Komisyonu'nun KDV Komitesi'nin, Avrupa Adalet Mahkemesi'nin (ECJ) her bir üye devlet için aldığı kararının uygulanması için bir rehber yayınlaması olacağını da sözlerine ekledi.

Toplantıda bir AB Vergi Mükellefleri Derneği kurulması talebinde de bulunuldu. İngiltere Fermanlı Muhasebeciler Birliğinden (ACCA) Chas Roy Chowdhury, Derneğin, vergi mükelleflerinin temel hakları üzerinde çalışacağını belirtti.

Hesapların Yorumu - Mevcut Duran Varlıkların Satışı, Yenileme ve Benzer Borçlarda Değişiklik

Uluslararası Finansal Raporları Yorumlama Komitesi (IFRIC), Mevcut duran Varlıkların Satışı, Yenileme ve Benzer Borçlarda Değişiklikler hakkında bir rapor yayınladı.

Yorum, hem IAS 16 Malvarlığı, Makine ve Tesisat'a konu olan kalemlerin bir maliyet unsuru parçası, hem de IAS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar'a konu mevcut duran varlıkların satışı, yenileme ve benzer borçlarda değişiklik hesaplamaları için bir yönetmelik niteliğinde.

Özellikle, Yorum, (a) ekonomik karlılığı (ör. Nakit akışı) meydana getiren, tahmin edilen dışarı akışındaki bir değişiklik; (b) cari piyasa-vergilemesi iskonto oranında ki bir değişiklik; ve (c) zamanın geçişini yansıtan bir artışı (iskontonun açığa çıkması için de başvuru) muhasebeleştirilmesini konu ediniyor.

IFRIC Başkanı, Kevin Stevenson, yorumu tanıtırken, şu açıklamada bulundu:

"IFRIC, duran varlıkların satışı, yenileme ve benzer borçların değiştirilmesi konusunda, muhasebecilikte farklı görüş ve

uygulamaların olduğunu ve bir yönetmelik geliştirmek için bir teklif üzerinde anlaşılması konusunda aydınlatılmıştır.

Yorum, uygulanmakta olan şartlar altında, duran varlıkların satışı, yenileme ve benzer borçların cari bir piyasa-temelli iskonto oranını kullanarak ölçülmesi gerektiğini doğruluyor.

Genellikle, Yorum, nakit akışındaki değişiklikten kaynaklanan borçlardaki değişiklikleri veya iskonto oranının tamamen aktifleştirmeyi ve iskonto oranlarının ilgili olduğu unsurun geçerliliği üzerinde muhtemelen bir fiyat kırması yapmayı gerektiriyor. Ortaya çıktığında bir finansman maliyeti olan kar veya zararda tanınan iskontonun çözülmesini gerektiriyor."

Stevenson, bu zor alanda tutarlılık sağlamak için Yorumun yardımcı olması gerektiğini belirterek, karşılıkların cari bir piyasa-temelli iskonto oranlarının kullanılarak ölçülmesi zorunluluğu, sadece Yorumdan doğrudan etkilenenlere değil tüm tüzel kişilere önemli bir mesaj göndermektedir dedi.

Enflasyon düzeltmesine erteleme

Enflasyon düzeltmesine imkan tanıyan 5024 sayılı Kanuna göre yıllık enflasyonun yüzde 10'un üzerine çıkmasıyla, geçici beyan dönemlerinde enflasyon düzeltmesi uygulaması gerekliliği ortaya çıkmıştı. TÜRMOB, SMMM ve YMM odaları ile diğer meslek örgütlerinin yaptığı çalışmalar sonucunda belli bir limitin altında kalan işletmelerin geçici beyan dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapma zorunluluğu ortadan kalktı.

5228 sayılı Yasaya göre, 17.12.2003 tarihli ve 5024 sayılı Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinde yer alan "Dileyen mükellefler, 2004 yılının (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2004 yılında biten hesap döneminden sonra başlayan) ilk geçici vergi döneminde beyan edecekleri geçici vergi matrahının tespitinde;" ibaresinin "31.12.2003 tarihi (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2004 yılında biten hesap döneminin sonu) itibarıyla aktif toplamı 7,5 trilyon Türk Lirasını veya hesap dönemine ait ciroları toplamı 15 trilyon Türk Lirasını aşmayan mükelleflerden dileyenler, 2004 yılı (kendilerine özel hesap dönemi tayin

edilenlerde 2004 yılında biten hesap döneminden sonra başlayan hesap dönemine ilişkin) geçici vergi dönemlerinde beyan edecekleri geçici vergi matrahının tespitinde;" şeklinde değiştirildi.

TÜRMOB tarafından gerçekleştirilen çalışmayla, Maliye Bakanlığı'na, milletvekillerine, İş çevrelerine, enflasyon düzeltmesinin başarı-

lı bir şekilde geçici beyan dönemlerinde uygulanmasının imkanı bulunmadığı anlatıldı. Odalarımızın ve üyelerimizin de yoğun katılımıyla dile getirilen görüşlere Maliye Bakanlığı'nın da olumlu yanıt vermesiyle belli bir limiti aşmayanların geçici beyan dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmalarına gerek kalmadı.

Asgari işçilik bildirimine meslek mensubu denetimi

Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişkisiz belgesi alınması gereken ihaleli işler ile özel bina inşaatı işyerleri işverenleri için ilişkisiz belgeleri SMMM ve YMM'lerin raporuyla verilecek. 5198 sayılı Kanunla getirilen hükmün uygulanmasına ilişkin yönetmelik 14 temmuz 2004 tarihli Resmi Gazete'de yayınlandı. Yayımlanan yönetmelik, SMMM ve YMM'lerin asgari işçilik bildirimini ile ilgili olarak yapacağı çalışmalara ve asgari tutarda işçilik bildirilmemesi durumunda uygulanacak cezaların usul ve esaslarını belirledi.

Düzenlemeyle, SSK'ya bildirilmemiş olan bina inşaatı işyerlerinin

saptanarak tescil edilmesini ve çalışanların sosyal güvenliğinin sağlanmasını, aynı zamanda da Kurumun, sigortasız işçi çalıştırılmasından kaynaklanan prim kaybının önlenmesi amaçlandı.

Rapor düzenlenmesine ilişkin TÜRMOB ve SSK işbirliği ile eğitim çalışmaları yapılacaktır.

TÜRMOB tarafından SSK'ya verilen raporda 3568 sayılı Yasaya göre ruhsat almış tüm meslek mensuplarının bu raporları düzenlenmesi istendi. Ancak, SSK 3568 sayılı Kanunda Serbest Muhasebecilerin denetim yetkisi bulunmadığı gerekçeyle bu talebi kabul etmedi.

Sahibi
Mehmet TİMUR

Sorumlu Yazışmaları Müdürü
Ali E. DOĞANOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni
Nail SANLI

Dış Haberler Müdürü
Yıldız ÖZTÜRK

Yazışma Adresi:

Gençlik Cad No:107
Anıttepe / ANKARA
Tel : (0.312) 232 50 60
Fax: (0.312) 232 50 71

Baskı: Fersa Matbaası
Tel (0.312) 278 43 56